

BRIEF

1. marts 2022

EU's Genopretningsfond har overført 495 milliarder kroner til 21 EU-lande

Kontakt:

Seniorrådgiver

Jan Høst Schmidt

+45 53 76 27 08

jhs@thinkeuropa.dk

Junioranalytiker

William Rohde Madsen

wrm@thinkeuropa.dk

RESUME

EU's Genopretningsplan på godt 6.000 mia. kr. er kommet fra start. 22 nationale planer er godkendt. 5 planer afventer godkendelse fra Kommissionen, herunder planerne fra Polen og Ungarn. 21 medlemslande har foreløbigt fået udbetalt 495 mia. kr. per den 1. marts 2022. Ifølge Kommissionen er hhv. 40 og 26 pct. af planernes udgifter dedikeret til grøn og digital omstilling. Ifølge grønne NGO'er har kun 4 planer reserveret 37 pct. eller mere til grøn omstilling. Indenfor den grønne omstilling er energieffektivitet den næststørste prioritet med et eksportpotentiale på godt 370 mia. kr. for dansk erhvervsliv. Til finansieringen af fonden optagede Kommissionen forskellige lån. Låneauktioners udbud af obligationer var overtegnet 7 til 14 gange. Det resulterede i en gennemsnitlig rente på 0,14 pct., hvilket indikerer en god modtagelse fra finansmarkederne.

HOVEDKONKLUSIONER:

- 21 EU-lande har modtaget de første 495 mia. kr. fra Genopretningsfonden, en såkaldt "forfinansiering". 5 lande, inkl. Ungarn og Polen, venter fortsat på at få deres planer godkendt af Kommissionen.
- Omkring 66 pct. af Genopretningsfondens midler går til grøn og digital omstilling. 40 pct. af planernes midler er til opfyldelse af klimamål og 26 pct. af midlerne er til digitalisering.
- De største områder for grønne omstilling er grøn trafik og energieffektivitet med hhv. 32 pct. og 29 pct. af de grønne midler. For dansk eksport har især investeringer i energieffektivitet på potentielt 372 mia. kr. frem mod 2026 stor interesse. Italien, Frankrig, Spanien, Grækenland, Tyskland og Rumænien har beløbsmæssigt de største planer for energieffektivisering.
- En række NGO'er kritiserer planernes grønne del. De mener, at kun 4 ud af 18 analyserede planer i realiteten opfylder målet om, at 37 pct. af planernes udgifter skal vedrøre grøn omstilling.
- Kommissionen har optaget et lån på 529 mia. kr. på EU's vegne til finansiering af tilskud og lån til medlemslandene i andet halvår af 2021. De enkelte låneauktioner var overtegnet 7 til 14 gange, og resulterede i en gennemsnitlig rente på 0,14 pct. Det viser, at markederne tog godt imod de udstedte obligationer.

Siden EU lancerede Genopretningsfonden har alle EU-lande indsendt deres genopretningsplaner. 22 planer er godkendt. De godkendte planers totale udgifter (tilskud og lån) udgør per den 1. marts 3.334,4 mia. kr. Kommissionen mangler at godkende planer for Bulgarien, Holland, Polen, Ungarn og Sverige. Genopretningsfonden har per den 1. marts udbetalt 495 mia. kr. til 21 EU-lande i form af tilskud og lån. Irlands plan er blevet godkendt, men landet har endnu ikke fået udbetalt midler. Danmark har i sin godkendte plan anmodet om i alt 11,5 mia. kr. Den danske regering fik den 2. september 2021 udbetalt en forfinansiering på 1,5 mia. kr.¹

Godkendelse af Polens og Ungarns planer afventer bl.a., at Kommissionen godkender, at de to lande overholder EU's retstatsprincipper og dermed vurderes at kunne administrere EU's midler på behørig vis.

---

¹ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html?lang=en

Størrelsen af hvert lands genopretningsplan varierer meget

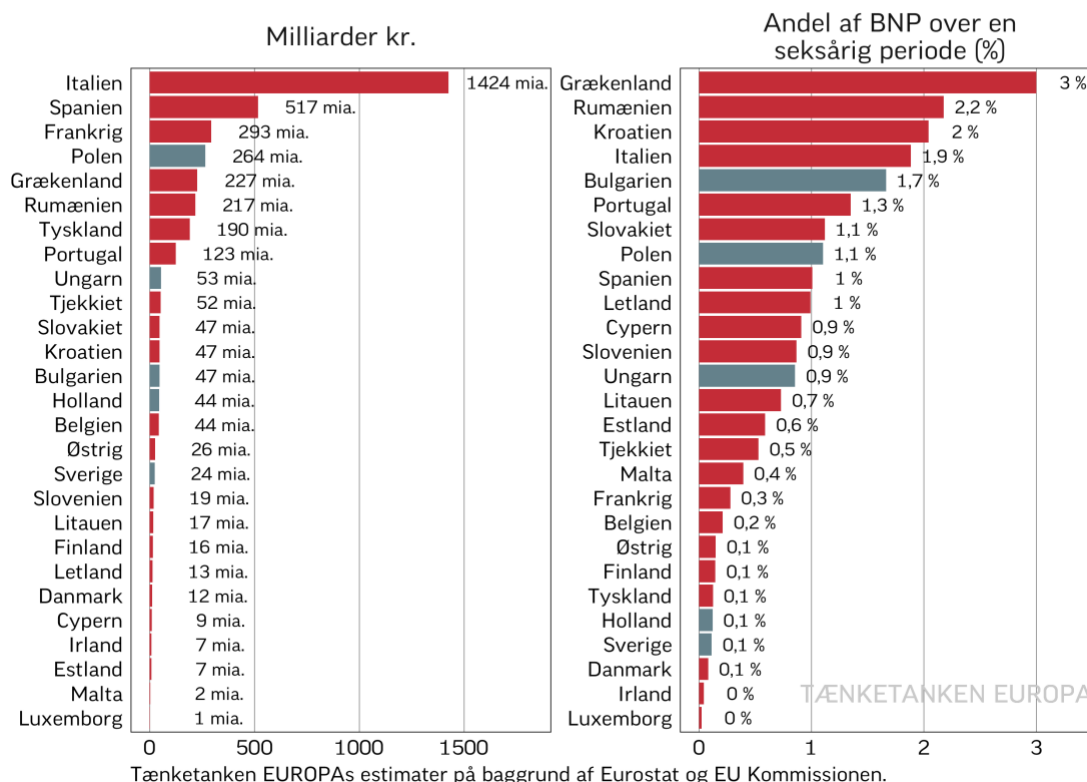
Udbetalinger til EU-landenes genopretningsplaner vil blive fordelt over de næste seks år. Størrelsen på disse planer varierer meget, både i mia. kr. og som andel af BNP. Italiens godkendte plan anmoder om i alt 1424 mia. kr. over seks år. Det svarer til 1,9 pct. af Italiens BNP i gennemsnit per år med udgangspunkt i BNP for 2020. Danmarks 11,5 mia. kr. svarer til 0,1 pct. af 2020-BNP per år over seks år mellem 2021 og 2026.

Figur 1 nedenunder viser størrelsen af hvert lands plan i kr. og som andel af BNP for 2020 i gennemsnit per år for 2021-2026. Den viser også, hvilke fem lande der endnu ikke har fået deres planer godkendt af Kommissionen per den 1. marts.

Figur 1. De sydlige lande vil få mest støtte fra Genopretningsfonden målt i forhold til deres økonomi

Estimerede størrelser af planer. Tal for ikke godkendte planer inkluderer ikke lån.

■ Godkendt af Kommissionen ■ Ikke godkendt endnu (kan blive afvist)

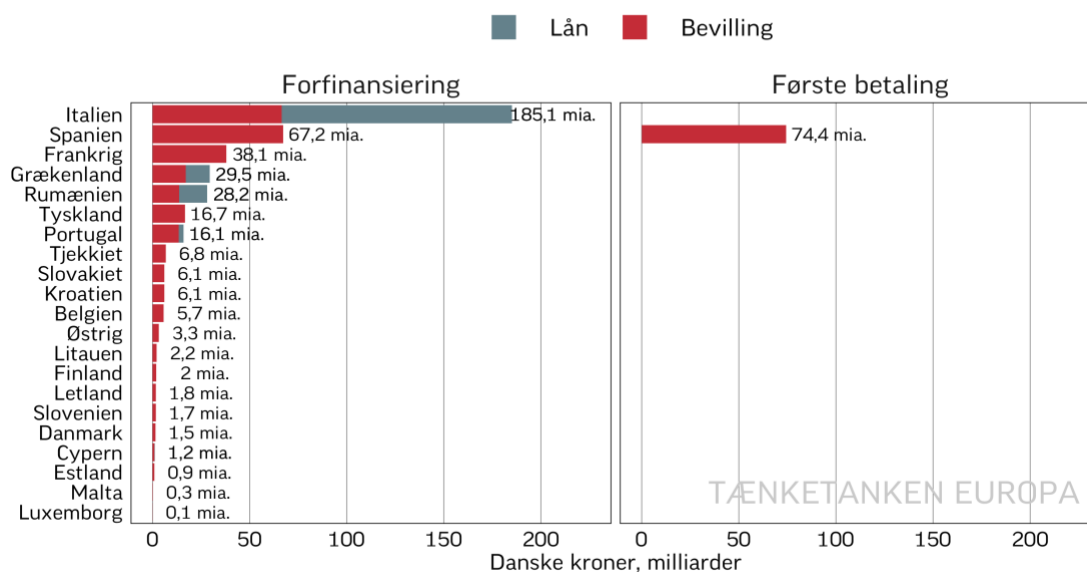
Landenes maksimale tilskud er foreløbige, idet de sidste 30 pct. af tilskuddene vil blive korrigeret for den faktiske udvikling i BNP fra 2019 til 2021 baseret på en Eurostat opgørelse i juni 2022. Tænketanken Bruegel har på basis af skøn per februar 2022 over udviklingen i BNP 2019-21 beregnet de mulige ændringer i

tilskudsfordelingen. 15 lande ser ud til at få lavere tilskud, fordi deres udvikling i BNP har været bedre end forudset. Belgien, Holland og Ungarn står til at tabe hhv. 24 pct., 21 pct. og 18 pct. af deres tilskud. Danmark ser ud til at tabe 8 pct. af sit maksimale tilskud fra fonden. Italiens tilskud ser ud til at blive uændret, mens 11 lande vil få en gevinst. Spanien, Portugal og Tyskland vil få hhv. 11 pct., 11 pct. og 10 pct. mere i tilskud.²

Kommissionen har udbetalt 495 mia. kr. per 1. marts 2022, helt overvejende som forfinansiering af landenes planer. Landene kan få udbetalt op til 13 pct. af deres plans totale udgifter som forfinansiering. Et land, Spanien, har indtil videre også fået udbetalt 74 mia. kr. i tilknytning til spansk gennemførelse af en række arbejdsmarkedsreformer indeholdt i den spanske plan.³

Figur 2. Spanien har modtaget både forfinansiering og dets første udbetaling

Milliarder af kr. fordelt i Genopretningsfondens til 21 lande per den 1. marts 2022. Overførsler godkendes og fordeles over tid i form af bevillinger og lån.

Tænketanken EUROPA på baggrund af data fra bl.a. Eurostat og EU Kommissionen.

Den grønne og digitale omstilling er en hovedprioritet i planerne

Den grønne omstilling og digitaliseringen omfatter ifølge Kommissionen omkring 66 pct. af planernes samlede udgifter finansieret ved tilskud og lån fra fonden⁴. Det ses i figur 3 nedenunder. Udgiftemæssigt er det især de små planer, som har ekstraordinært høje andele af deres planer helliget til den grønne og

² <https://www.bruegel.org/2022/02/how-has-growth-changed-what-countries-get-from-the-european-recovery-fund/>

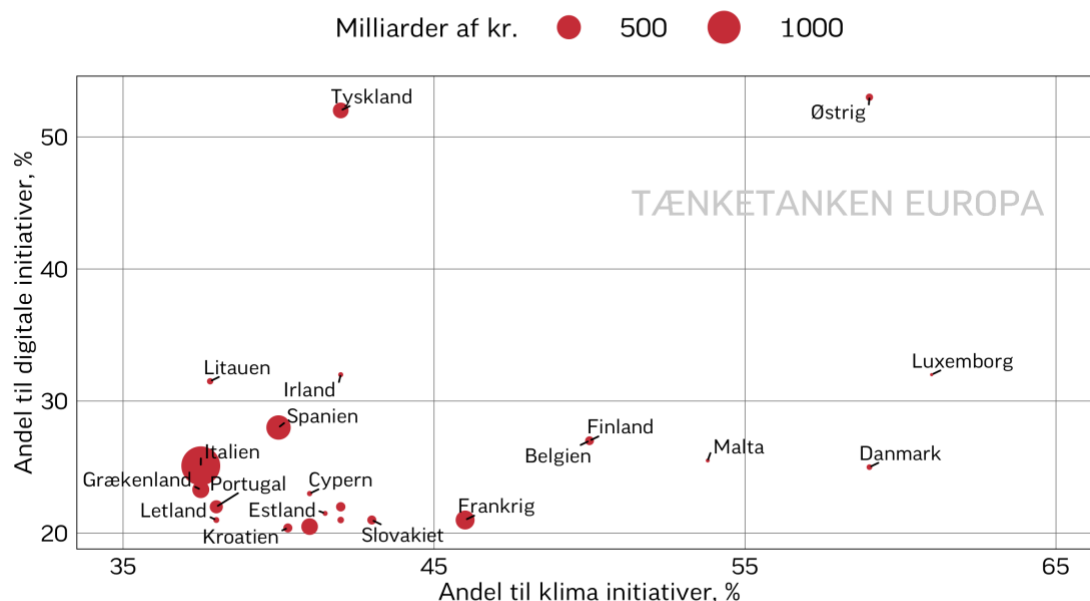
³ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html?lang=en

⁴ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html?lang=en

digitale omstilling, bortset fra Tyskland, hvor planens digitale andel udgør over 50 pct. Det noteres, at der er visse overlap mellem grønne og digitale initiativer pga. Kommissions metode. Det forklarer Østrigs placering med over 100% i figur 3.

Figur 3. Nogle af de mest grønne og digitale planer er også de mindste i kr.

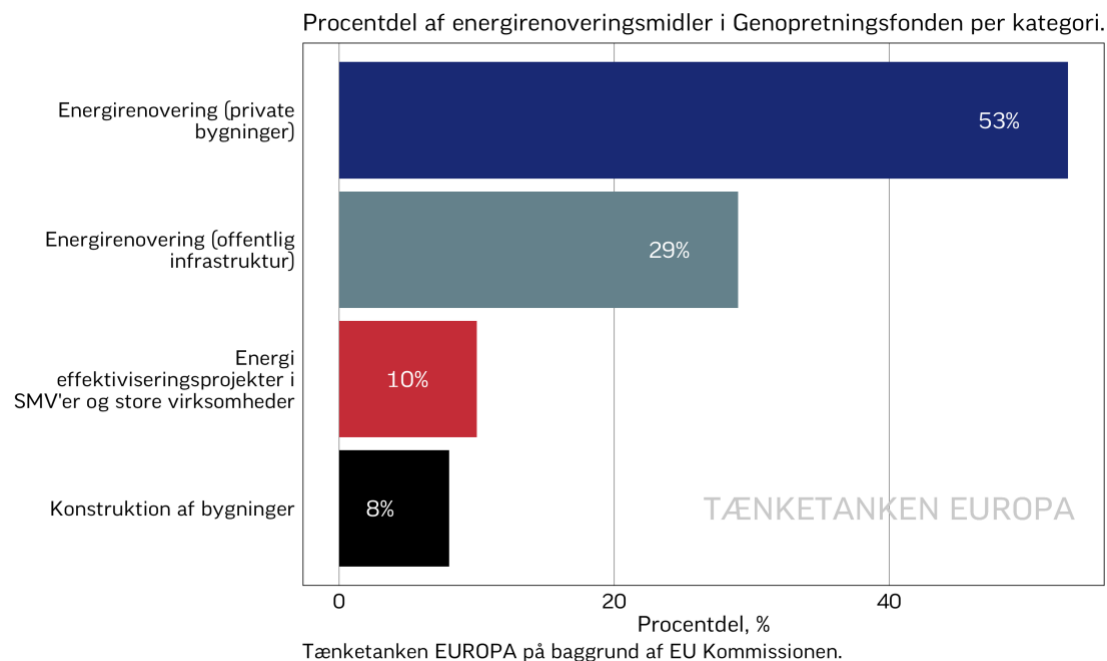
Andel til klima og digitale initiativer i 21 godkendte RRF planer. Cirkelstørrelse indikerer den totale størrelse af hver plan.

Tænketanken EUROPA på baggrund af Eurostat og EU Kommissionen. Overlap mellem grønne og digitale kategorier forklarer sum af over 100% for f.eks. Østrig.

Af de 1311 mia. kr. som er reserveret i de godkendte planer til grøn omstilling, er hovedprioriteterne grøn trafik og energieffektivisering med 32 pct. og 29 pct. af udgifterne rettet mod disse hovedområder. Især investeringer i energieffektivisering kan være i dansk eksports interesse.

Figur 4. Hovedparten af energieffektiviseringen er renovering af bygningsmassen⁵

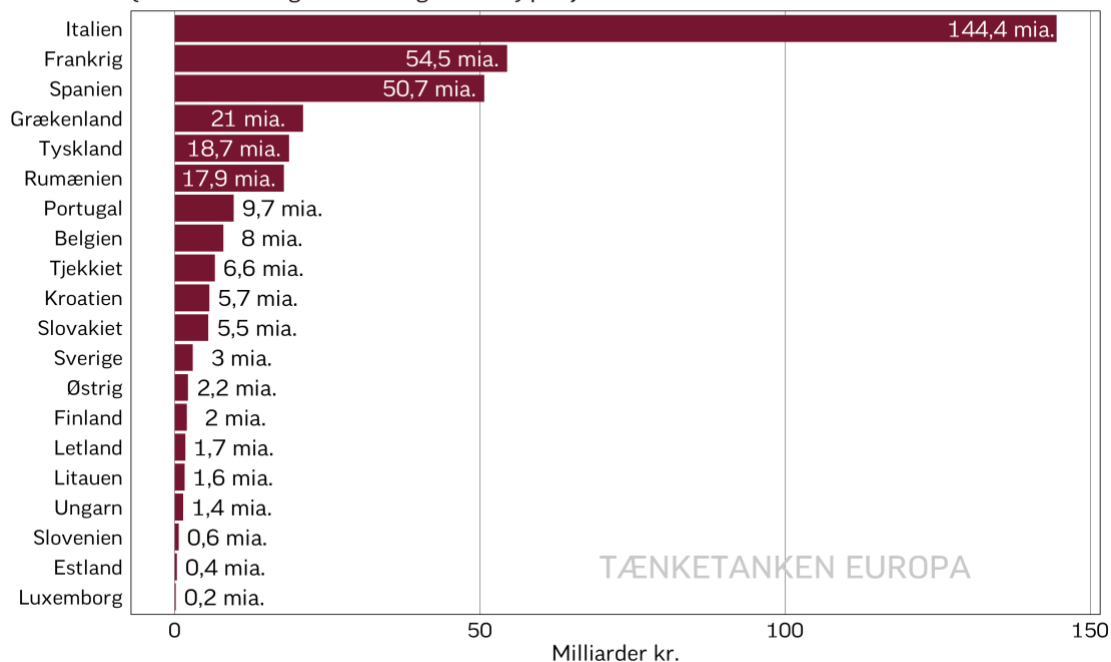

Energirenoveringen omfatter investeringer i private og offentlige bygninger og reformer såsom udfasning af forældede opvarmningssystemer. Danske eksportmuligheder omfatter bl.a. termostater, varmepumper, isolering, vinduer.

⁵ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/20211006_eccwg - rrf_0.pdf

Figur 5. Midler fordelt til energirenovering per land

Midler fra Genopretningsfonden planlagt under Kommissionens prioritetsområde 'Renovate (energy efficiency of buildings)'. Figuren viser 20 planer som var blevet indsendt (ikke nødvendigvis senere godkendt) per juli 2021.

Tænketanken EUROPAs estimater på baggrund af data fra Bruegel.

Fordelingen af udgifter til energirenovering per land understreger, at Danmark med fordel kan rette blikket mod nye markeder i særligt de sydlige lande inklusiv Rumænien. Dansk eksport til Europa fokuserer traditionelt på Tyskland, de nordiske lande, Holland og Frankrig.⁶

Både Kommissionen og en række NGO'er har rejst kritik af planernes grønne del

Selvom Kommissionen har godkendt de 22 planer, inklusiv deres tiltag mod en grøn omstilling, påpeger den svagheder og udfordringer i de fleste planer til at nå målet i 2050 om CO₂-neutralitet.⁷

En rapport fra december 2021 fra en række NGO'er bag den såkaldte "Green Tracker" peger på, at kun 4 landes planer ud af 18 analyserede planer reelt opfylder kravet om, at 37 pct. af planernes udgifter skal gå til grøn omstilling. Det drejer sig om planer fra Belgien, Finland, Tyskland og Ungarn, hvor sidstnævnte ikke er godkendt af Kommissionen. Danmarks plan er ikke inkluderet i analysen. Hovedkritikken er, at selvom landenes tiltag måske på kort sigt reducerer deres

⁶ Baseret på Danmarks Statistik

⁷ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/689449/IPOL_STU\(2022\)689449_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/689449/IPOL_STU(2022)689449_EN.pdf)

CO₂-udledning, så er der ikke tale om varige grønne løsninger, men for eksempel erstatning af kul med naturgas og opbygning af hydrogen energi uden garanti for overgang til grøn brint⁸.

Finansieringen af Genopretningsfonden er forløbet godt

Genopretningsfondens tilskud og lån til medlemslandene skal finansieres ved optagelse af lange lån. Kommissionen optager lånene på vegne af EU's budget, som i sidste ende finansieres af medlemslandene. Kommissionen regner med at optage omkring 1118 mia. kr. per år i perioden juli 2021 til 2026.⁹

Kommissionen har optaget 5-årige til 30-årige lån på 529 mia. kr. til finansiering af tilskud og lån for andet halvår af 2021. De enkelte låneauktioners udbud af obligationer var overtegnet 7 til 14 gange og resulterede i en gennemsnitlig rente på 0,14 pct.,¹⁰ hvilket er en god modtagelse fra finansmarkederne.

---

⁸ Ibid.

⁹

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/about_the_european_commission/eu_budget/com_2022_43_1_en_act_part1_v6.pdf

¹⁰ Ibid